

Wetenschappelijk publiceren kan wel goedkoper

Volgens Valerie Frissen van de Adviesraad voor Wetenschap, Techniek en Innovatie (AWTI) is er geen reden om aan te nemen dat wetenschappelijk publiceren goedkoper wordt als onderzoekers hun werk *open access* gaan publiceren (Wetenschap, 21 januari). 'Linksom of rechtsom kost het geld.'

Frissen gaat er hier ten onrechte van uit dat wetenschappers niet buiten commerciële uitgeverij zouden kunnen. Dat is niet zo: voortschrijdende digitalisering maakt dat kosten voor wetenschappelijke publicaties wel degelijk omlaag kunnen als onderzoeksinstellingen buiten de uitgeverij om hun eigen werk gaan publiceren.

Het is nu al gebruikelijk dat instellingen hun werk delen via openbare artikelarchieven (*repositories*).

Tijdschriften dragen alleen bij door het zetten van een kwaliteitsstempel.

Deze tijdschriften beginnen steeds meer zelf of via vakverenigingen. Omdat het hele beoordelings- en publicatieproces digitaal verloopt (bijvoorbeeld via *episciences.org*) blijven de kosten laag.

Bovendien hebben CWI en NWO extra geld ter beschikking gesteld om deze transitie mogelijk te maken.

Het opbouwen van een reputatie voor zo'n nieuw tijdschrift kan sneller verlopen, omdat alle publicaties meteen optimaal toegankelijk zijn via zoekmachines.

In mijn vakgebied geldt het enkele jaren geleden gelanceerde volledig gratis *open access*-vaktijdschrift *Logical Methods in Computer*

Science nu al als één van de toptijdschriften.

Zelf publiceren zorgt dat belastinggeld blijft waar het hoort: in de wetenschap en niet in de zakken van commerciële uitgeverijen. Frissen bezwaar dat 'wetenschappelijke artikelen voor publiek en maatschappelijke organisaties (...) al snel te ingewikkeld [zijn]', is een belediging voor het algemeen publiek. Belastinggeld heeft dit onderzoek betaald en het publiek heeft het recht om de resultaten te zien. Dan kan men zelf wel bepalen wat ingewikkeld is.

Jos Baeten, algemeen directeur CWI (Centrum Wiskunde & Informatica, een instituut van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek NWO)

